

Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi

Dergi Web sayfası: <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/usakead/>

MATEMATİK DERSİ DÖNEM SONU PUANINI OLUŞTURAN BİLEŞENLERİN İNCELENMESİ: PERFORMANS GÖREVLERİNİN KALDIRILMASI

EXAMINATION OF MATHEMATICS FINAL GRADE COMPONENTS: REPEALING THE PERFORMANCE TASKS

Atilla Özdemir*
Levent Yakar**
Sinan Yavuz***

* Yrd. Doç. Dr., Sinop Üniversitesi Eğitim Fakültesi, atillaozdemir@sinop.edu.tr.
** Arş. Gör., Hacettepe Üniversitesi, leventyakar@gmail.com.
*** Arş. Gör., Hacettepe Üniversitesi, yavuzsinan@gmail.com.

Gönderilme Tarihi: 17 Ekim 2016
Kabul Tarihi: 24 Ocak 2017

Özet: Bu çalışmada sekizinci sınıf öğrencilerinin matematik dersi karne puan bileşenlerinin matematik dönem sonu puanı üzerine etkisi ve puan bileşenlerinin birbirleriyle olan ilişkileri incelenmiştir. Bu çerçevede performans belirlemeye yönelik çalışmalardan (PBYÇ) elde edilen puanların diğer puan bileşenleri tarafından ne derecede açıklandığı araştırılmıştır. Ayrıca 2014-2015 eğitim öğretim yılından itibaren kaldırılan performans puanlarının karne notu üzerindeki etkisi incelenmiştir. Öğrencilerin dönem sonu puanları; yazılı sınav puanları ve performans belirlemeye yönelik çalışma puanları ortalamasından elde edilmektedir. Araştırmada Ankara ili Altındağ ilçesindeki 5499 sekizinci sınıf öğrencisinin 2013-2014 eğitim öğretim yılı ilk dönem matematik dersine ilişkin tüm puan bileşenleri kullanılmıştır. Sonuçlarda Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) ortak sınavından elde edilen puanların genel olarak diğer bileşenlerden düşük olduğu ve performans puanlarının ise yüksek olduğu dikkat çekmektedir. Bununla beraber performans görevinin tek başına kaldırılması ile yeniden düzenlenen dönem sonu puanlarında büyük bir değişiklik olmayacağı ön görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Performans belirlemeye yönelik çalışmalar, temel eğitimden ortaöğretime geçiş, performans görevi.

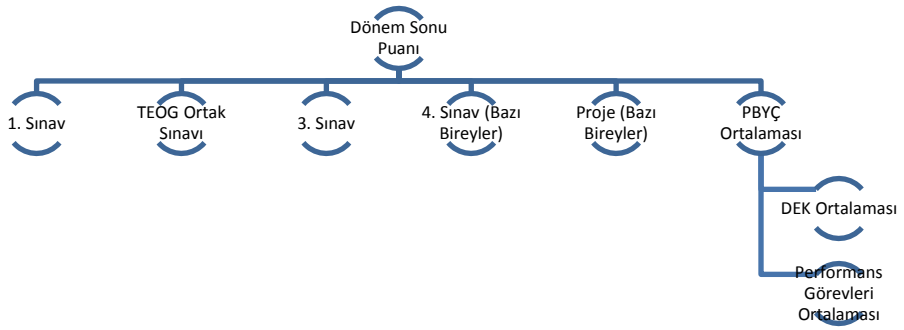
Abstract: In this research, the effect of 8th grade students' math scores components included in report card on math final score and relations between score components were investigated. In this context, it was investigated how performance assessment scores (PAS) were explained by other score components. Besides, the impact of performance scores that repealed since 2014-2015 academic year on final score was investigated. Students' final scores received at the end of the term were obtained as an average of written examination scores and PAS. In the study, 5499 8th grade students' in Altındağ district at Ankara province 2013-2014 academic year first semester math scores entire components were used. In conclusion, Transition from Primary to Secondary Education (TEOG) common exam scores were remarkably lower and performance scores were higher than the other scores. However, removing only performance tasks from the PAS components will not have an important effect on students' final scores, since PAS weightings stay same.

Keywords: Performance assessment, transition from primary to secondary education, performance tasks.

Giriş

8. sınıf öğrencilerinin dönem sonu puanları birden çok bileşenin ortalaması alınarak hesaplanmaktadır. Bu bileşenler sınav puanları, Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) ortak sınavı puanı, performans belirlemeye yönelik çalışmalar (PBYÇ) ve varsa proje puanıdır. Sınav puanları, birinci sınav puanı, ikinci sınav puanı olarak Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından 2013 yılında başlatılan TEOG ortak sınavı, üçüncü sınav puanı ve varsa dördüncü sınav puanlarından oluşmaktadır. Proje puanı olan öğrencilerin bu puanı da diğer sınavlarla aynı oranda ortalamaya katılmaktadır (Resmi Gazete, 2007; MEB, 2013). PBYÇ puanı performans görev puanları ortalaması ile ders ve etkinliklere katılım (DEK) puanlarının ortalamasından oluşmaktadır. Düzenlemeye kadar yürürlükte olan dönem sonu puanı bileşenleri Şekil 1'de görülmektedir.

Her bir karne puan bileşeninin dönem sonu puanı üzerine etkisi aynı ağırlıktadır. Birinci ve üçüncü sınavlarda öğretmen tarafından geliştirilen testler kullanılmaktadır. İkinci sınav olarak TEOG sonuçları kullanılmaktadır (Resmi Gazete, 2007; MEB, 2013). Bir diğer puan bileşeni ise öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme aşamasında zorlandıkları DEK ve performans puanlarıdır (Gelbal ve Kelecioğlu, 2007).

Şekil 1. Düzenleme öncesi dönem sonu puanını oluşturan bileşenler.

Yapılandırmacı yaklaşıma dayalı öğretim programlarının yürürlüğe girmesiyle performans görevlerinin kullanımında artış görülmüştür (Şen ve Taşkın, 2010). İlköğretim matematik dersi 6-8. sınıflar öğretim programı ve kılavuzu'nda performans değerlendirme "*Öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alarak, onların bilgi ve becerilerini eyleme dönüştürmelerini, gerçek yaşama aktarmalarını sağlayacak durum ve görevler aracılığıyla değerlendirme yapmak.*" olarak tanımlanmaktadır (MEB, 2009, s. 107). Öğrencinin dersin kazanımlarını günlük hayatına yansıtması, karşılaştığı problemlere çözüm üretebilmesi, yaparak yaşayarak öğrenmesi ve daha kalıcı öğrenmelerin gerçekleşmesi için performans görevleri 2014 – 2015 eğitim öğretim yılına kadar MEB'e bağlı tüm okullarda zorunlu olarak uygulanmıştır. Tanım ve işlevinden son derece önemli olduğu anlaşılan performans görevlerinin kullanımında yaşanan sorunlarla alan yazında sıkça karşılaşılmaktadır (Coşkun, Gelen ve Kan, 2009).

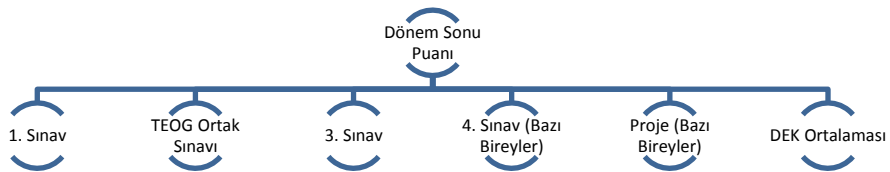
Performans görevlerini pek çok açıdan inceleyen çalışmalar (Akdağ ve Çoklar, 2009; Çakan, 2004; Çelikkaya, Kabapınar ve Ataman, 2010; Karakuş ve Öztürk Demirbaş, 2010; Doğan, 2005; Duban ve Küçükylmaz, 2008; Gelbal ve Kelecioğlu, 2007; Gök ve Şahin, 2009; Saban ve Şeker, 2010; Yılmaz ve Benli, 2011) bulunmaktadır. Bu araştırmalardan çalışmayla yakından ilgili olduğu düşünülenler şu şekildedir: Yılmaz ve Benli'nin (2011) araştırmasında performans görevlerini öğretmenlerin görüşleri açısından incelemiştir. Sonuç olarak; performans görevlerine karşı velilerin olumsuz tutum içinde olması öğrencileri de olumsuz etkilemekte, performans görevlerinin değerlendirmesi için öğretmenlerin yeterli süresi bulunmamakta, performans görevlerinin yerine getirilmesi sırasında öğrenciler, internet ve bilgisayarın yanlış kullanılması sonucunda olumsuz etkilenmelere maruz kalabilmektedirler. Ayrıca öğrencilerin performans görevleri ile ilgili bilinçsizce yaptıkları, internette hazır görevler bulup okula götürdükleri veya velilere yaptırdıkları ve ekonomik olarak şikâyetçi oldukları da ulaştıkları sonuçlar arasındadır. Öğrenciler proje ve performans görevlerini hazırlarken, zaman yetersizliği, görevin zorluğu, görevi anlamama, kaynak bulamama, planlayamama gibi çeşitli sorunlar yaşamaktadırlar (Akdağ ve Çoklar, 2009). Saban ve Şeker'in (2010) yapmış oldukları bir araştırmada yine benzer bir sonuçla; veliler performans görevlerinde bazı sorumlulukları olduğunu

düşünmektedir. Buradan yola çıkarak velilerin performans görevlerinde öğrencilere yardımcı oldukları ve değerlendirme işleminde sadece öğrencilerin değil velilerin de değerlendirmeye katıldığı hakkında ipuçları elde edilmiştir.

Performans görevlerinin kullanımında öğretmenlerin karşılaştığı sorunların olduğu da çalışmalarda yer almaktadır. Kabapınar ve Ataman'ın (2010) ölçme ve değerlendirme yöntemlerine ilişkin yapmış oldukları araştırmaya göre; sınıfların kalabalık olması, zaman ve fiziki koşulların yetersizliği, alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin uygulanamamasına yol açmaktadır. Öğretmenler geleneksel değerlendirme yaklaşımlarında kendilerini yeterli görürken, alternatif değerlendirme yaklaşımlarında ise kendilerini yeterli görmemektedirler (Gök ve Şahin, 2009; Çelikkaya, Karakuş ve Öztürk Demirbaş, 2010).

Dönem sonu puan bileşenlerinden biri olan performans görevlerinin MEB tarafından velilerden gelen yoğun şikâyetler nedeniyle kaldırılmasıyla ilgili çalışma başlatılmıştır. 29 Ocak 2014 tarihinde MEB tarafından performans ödevlerinin kaldırılacağına ilişkin beyanat verilmiştir (Sabah Gazetesi, 2014). 26 Temmuz 2014 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanan Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nde yapılan değişiklik ile PBYÇ bileşeni kaldırılmış ve ders etkinliklerine katılım puanı olarak belirtilen bileşen sistemdeki varlığını korumuştur (Resmi Gazete, 2014). Yine adı geçen yönetmelikte ders etkinliklerine katılım; "Öğrencilerin, sınıf veya okul içinde yaptıkları; eleştirel düşünme, problem çözme, okuduğunu anlama, araştırma yapma gibi bilişsel, duyuşsal, psikometri alanındaki becerilerini kullanmasını ve geliştirmesini sağlayan, performansını değerlendirmeye yönelik çalışmaları" olarak tanımlanmıştır.

İlkokul 4'üncü sınıf ve ortaokul seviyesindeki okullarda öğrenim gören öğrencilerin dönem sonu puan bileşenleri yeni yönetmelik ile Şekil 2'deki gibi belirlenmiştir. Dönem sonu puanı tüm bileşenlerden elde edilen puanların aritmetik ortalaması alınarak hesaplanmaktadır. Şekil 1 ile aralarındaki fark incelendiğinde PBYÇ kaldırılmış fakat alt dalı olan DEK ortalaması adında küçük bir değişiklikte bir üst basamağa çıkarılmıştır. Temelde ise performans görevleri kaldırılmıştır.

Şekil 2. Düzenleme sonrası dönem sonu puanını oluşturan bileşenler.

Performans puanının kaldırılmasıyla dönem sonu puanının oluşumu değişmiştir. Bu değişikliğin dönem sonu puanına etkileri görülmek istenmiştir. Ayrıca diğer puanların

birbiri ile ilişkisi ve dönem sonu puanına etkileri incelenmeye değer bulunmuştur. Bu araştırma ile performans görev puanlarının kaldırılmasıyla oluşacak yeni dönem sonu puanlarında görülecek değişimler incelenmek istenmiştir.

Araştırmanın Amacı

Performans ödevleri uygulanmaya başlandığı günden kaldırıldığı tarihe kadar hep tartışma konusu olmuştur. Performans ödevlerinin kaldırılmasını savunanlar olduğu gibi alternatif bir ölçme yöntemi olarak kalması gerektiğini düşünenlerde bulunmaktadır (Tedmem, 2014). Özellikle sınavların geleceği belirlemedeki etkisi düşünüldüğünde puana dayalı çalışmalarda büyük önem kazanmaktadır. Bu sebeplerden dolayı; çalışmada performans görevi puanı başta olmak üzere her bir puan bileşeninin öğrencilerin dönem sonu puanları üzerindeki etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Böylelikle tartışmaya istatistiksel açıdan bir takım veriler sunulması amaçlanmıştır. Ayrıca kaldırılan performans görevi puanları sonrasında öğrencilerin dönem sonu puanlarındaki olası değişimin görülmesi esas alınmıştır. Böylelikle bir anda kamuoyunun ilgisini üstüne çeken bu konuyla ilgili bilimsel bir takım veriler sunulması amaçlanmıştır. Dönem sonu puanına katkı sağlayan tüm puan bileşenlerinin ayrı ayrı dönem sonu puanına katkısı incelenmiştir.

Bu bağlamda çalışma kapsamında aşağıdaki sorulara cevap aranmaktadır;

- 1) Performans puanını en iyi yordayan değişken veya değişkenler nelerdir?
- 2) DEK puanını en iyi yordayan değişken veya değişkenler nelerdir?
- 3) Performans puanı başta olmak üzere her bir karne bileşeninin dönem sonu puanından arındırılması durumunda oluşan dönem sonu puanıyla mevcut dönem sonu puanları arasında anlamlı fark var mıdır?
- 4) Karne bileşenleri puanlarının birbirleriyle aralarında anlamlı puan farkı var mıdır?
- 5) PBYÇ puanlarının kullanılmadığı durumlarda 5'lik not sisteminde not değişimleri ne düzeydedir?

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu araştırma 8. sınıf matematik dersi puan bileşenleri arasındaki ilişkilere bakmayı amaçlamıştır. Geçmişte ya da halen var olan bir durumu olduğu gibi betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımları tarama modeli olarak adlandırılır. Bu araştırmanın modeli, iki ve daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modeli olan ilişki tarama modelindedir (Karasar, 2008).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Ankara ili Altındağ ilçesinde bulunan 32 ortaokulda eğitim gören 5499 sekizinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Tüm okulların yeterince temsil edilmesinin istenmesi nedeniyle örnekleme işlemi gerçekleştirilmemiştir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada kullanılan verilerden 1. ve 3. sınav puanları öğretmen yapımı sınavlarla elde edilmiştir. 2. sınav puanı ise TEOG ortak sınavı sonuçlarıdır. TEOG sınavları ilk defa 2013-2014 eğitim öğretim yılında uygulanmaya başlanmıştır. Bu sınavların takvimi MEB tarafından belirlenerek ilan edilmektedir. Sınavların içeriği ise yine MEB tarafından belirlenen kazanımlara dayalı olarak oluşturulmakta ve takvimde belirtilen süreyi kapsayacak şekilde oluşturulmaktadır. Performans puanları ve DEK puanları öğretmen tarafından öğrencilere en az birer tane verilmektedir.

Veri Toplama Yöntemleri

Veriler, evrendeki tüm öğrencilerin 2013-2014 ders yılı ilk dönem 8. sınıf matematik dersi için geçerli olup Milli Eğitim Bakanlığı bilişim sistemleri modülünden Hacettepe Üniversitesi, Altındağ İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ve Altındağ Belediyesi arasında imzalanan Eğitimde İşbirliği protokolü çerçevesinde elde edilmiştir (Hacettepe Üniversitesi, 2012).

Verilerin Analizi

Araştırmanı 1. ve 2. alt problemini cevaplamak için PBYÇ puanlarının diğer puan bileşenleri tarafından ne derecede açıklandığını incelemek amacıyla çoklu doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. 3. ve 4. alt problemlerde puan bileşenleri arasında farklılık olup olmadığını incelemek adına eşleştirilmiş grup t-testi kullanılmıştır. Verilerin analiz öncesi çok değişkenli varsayımlarını karşılayıp karşılamadığı kontrol edilmiştir. Ayrıca tek ve çok değişkenli normallik, doğrusallık, tek ve çok değişkenli uç değişkenli uç değer, çoklu bağlantı durumları incelenmiş ve sorun olmadığı görülmüştür. Kayıp değer sorunu ise %1'i dahi bulmayan sayıdaki bireylerin veri seti dışına çıkarılması yöntemiyle (Tabachnick ve Fidell, 2007, Büyüköztürk, Çokluk ve Köklü, 2010) çözülmüştür.

Çoklu doğrusal regresyon analizinde bağımlı değişken olarak performans görevi puanı ve DEK puanlarından biri ele alınmıştır. Bağımsız değişken olarak ise birinci sınav puanı, üçüncü sınav puanı, TEOG ortak sınav puanı, performans görevi puanı ve DEK puanlarından bağımlı değişken olmayan alınmıştır. Böylece tek bağımlı değişken 4 bağımsız değişken ile yordanmaya çalışılmıştır. Regresyon yöntemi olarak yordamaya anlamlı katkısı olacak bağımsız değişkenlerin önem derecesine göre sırayla modele alındığı adimsal regresyon tekniği tercih edilmiştir.

Eşleştirilmiş grup t-testi ile karne bileşeni ve bu bileşenin dönem sonu ortalamasından etkisinin arındırılması durumunda oluşacak dönem sonu ortalaması arasında fark olup olmadığı da test edilmiştir. Böylece farklı senaryolarda oluşabilecek puanlarla mevcut dönem sonu puanları arasındaki fark incelenmiştir. Aradaki Cohen *d* fark etki büyüklüğü istatistiği ile kontrol edilmiştir. Etki büyüklüğü değerleri 0,2 küçük, 0,5 orta ve 0,8 büyük olarak değerlendirilmektedir (Green ve Salkind, 2014). Proje ve dördüncü sınav puanları da diğer bileşenler gibi dönem sonu puanına aynı derecede etkin olarak alınmaktadır. Ancak bu puanlara sahip öğrenci sayısı az olduğu için analizlerde kullanılmamıştır.

Bulgular

Araştırma alt problemlerine geçmeden önce çalışma grubuna ait değişkenler için Tablo 1’de öğrencilerin matematik dersi puan bileşenlerinin betimsel istatistikleri bulunmaktadır. En düşük ortalama 32,79 ile grubun sadece %3’ünün sahip olduğu dördüncü sınav puanına aittir. İkinci en düşük ortalama ise 40,65 ile TEOG ortak sınavı puanlarında görülmektedir. En yüksek ortalama 78,2 ile proje puanlarındayken, ikinci en yüksek puan 73,55 ile DEK puanlarında görülmektedir. Standart sapmaların yüksek olması grubun heterojen olduğuna ilişkin işaretler taşımaktadır.

Tablo1. Betimsel istatistikler.

Puanlar	Ortalama	Standart Sapma	Kişi Sayısı
Birinci Sınav Puanı	49,33	25,49	5499
TEOG (İkinci Sınav) Puanı	40,65	22,63	5499
Üçüncü Sınav Puanı	51,47	24,36	5499
Dördüncü Sınav Puanı	32,79	12,53	197
Performans	72,76	19,49	5499
DEK	73,55	23,59	5499
Performans Belirlemeye Yönelik Çalışmalar	73,16	20,13	5499
Proje Puanı	78,20	13,53	128
Dönem Sonu Puanı	53,68	20,16	5499

Alt problemlere ilişkin bulgular ayrı başlıklar halinde sunulmuştur.

1. Alt Probleme İlişkin Bulgular: Performans puanını en iyi yordayan değişken veya değişkenler nelerdir?

Tablo 2. DEK puanı için adımsal regresyon aşamaları.

Model Adımı	Modelde Yer Alan Değişkenler	Standart Katsayıları (Katlı Oranı)	Açıklama Oranı
1. Adım Modeli	Performans	0,979	0,958
2. Adım Model	Performans + 3. Sınav	0,720 0,276	0,967
3. Adım Model	Performans + 3. Sınav + 1. Sınav	0,683 0,187 0,141	0,969
4. Adım Model	Performans + 3. Sınav + 1. Sınav + TEOG	0,660 0,157 0,103 0,084	0,969

DEK puanı için oluşturulan adımsal regresyon analizi sonuçlarında en etkili yordayıcı değişken ilk adımda modele giren performans görevi puanları olarak görülmektedir (Tablo 2). İkinci adımda performans görevi puanları ile birlikte en iyi yordayıcı değişken olan üçüncü sınav puanları modele dâhil edilmiştir. Üçüncü modelde ise sonraki en önemli değişken olarak birinci sınav puanı modelde yer almıştır. Son modelde ise TEOG ortak sınavı puanları yordayıcı olarak modele eklenmiştir. Son modelin bağımlı değişkeni açıklama oranında gözle görülen bir etki yapmamasına rağmen F değerine $p < 0,001$ düzeyinde anlamlı derecede etki yaptığı görülmüştür. Tüm modellerde önem derecelerini gösteren β^2 değerlerine bakıldığında performans puanlarının gözle görülür bir üstünlüğü göze çarpmaktadır.

2. Alt Probleme İlişkin Bulgular: DEK puanını en iyi yordayan değişken veya değişkenler nelerdir?

Tablo 3. Performans puanı için adımsal regresyon aşamaları.

Model Adımı	Modelde Yer Alan Değişkenler	Standart Katsayıları (Katlı Oranı)	Açıklama Oranı
1. Adım Modeli	DEK	0,979	0,958
2. Adım Model	DEK + 3. Sınav	0,906 0,076	0,958

Performans puanı için oluşturulan adımsal regresyon analizi sonuçlarında (Tablo 3) en etkili yordayıcı değişken ilk adımda modele giren DEK puanlarıdır. İkinci adımda ikinci olarak en iyi yordayan değişken olan üçüncü sınav puanları modele girmiştir. Birinci ve ikinci sınav puanları modellere girebilecek kadar yordamaya katkı

sağlamamışlardır. Performans ve DEK puanının birbirlerini en iyi açıklayan iki değişken olduğu gözlenmektedir. Bu sonuçlar bu iki puanın birbiri ile çok yüksek bir oranda örtüştüğünü göstermektedir.

3. Alt Probleme İlişkin Bulgular: Performans puanı başta olmak üzere her bir karne bileşeninin dönem sonu puanından arındırılması durumunda oluşan dönem sonu puanıyla mevcut dönem sonu puanları arasında anlamlı fark var mıdır?

Tablo 4'te performans görevi puanları, PBYÇ puanları ve TEOG ortak sınavı ile bu puanların etkisinin dönem sonu puanından arındırılması sonucu oluşturulan dönem sonu puanları aralarındaki farkları test etmek için yapılan eşleştirilmiş t-testi sonuçları yer almaktadır. Yine aynı analizle öğrencilerin dönem sonu puanları ile ilgili bileşenden arındırılmış dönem sonu puanlarının aralarındaki farklar test edilmiştir. Son olarak TEOG ortak sınav puanları PBYÇ puanlarına karşı test edilmiştir.

Tablo 4. Eşleştirilmiş t-Testi ve etki büyüklükleri.

Karşılaştırmalar	Ortalama Fark	Standart Sapma	t-Değeri	Cohen d Etki Büyüklüğü	Anlam (p)
Çift 1 P – P'	19,972	17,740	83,486	1,13	<0,001
Çift 2 DSP – P'	0,098	1,981	3,679	0,05	<0,001
Çift 3 PBYÇ – PBYÇ'	25,874	15,243	125,878	1,70	<0,001
Çift 4 DSP – PBYÇ'	6,398	3,816	124,318	1,68	<0,001
Çift 5 TEOG – TEOG'	-21,073	16,178	-96,593	-1,30	<0,001
Çift 6 DSP – TEOG'	-8,041	4,787	-124,571	-1,68	<0,001
Çift 7 TEOG – PBYÇ	-32,509	19,187	-125,643	-1,69	<0,001
Çift 8 P - DEK	-0,794	15,877	-3,708	0,05	<0,001

P: Performans görevi puanı, P': Performans görevi puanları arındırılarak oluşturulan dönem sonu puanı, PBYÇ: PBYÇ puanı, PBYÇ': PBYÇ puanları arındırılarak oluşturulan dönem sonu puanı, TEOG': TEOG puanları arındırılarak oluşturulan dönem sonu puanı, DSP: Dönem sonu puanı, DEK: Ders ve Etkinliklere Katılım puanı.

Tablo 4'e göre tüm araştırılan ikililer arasında manidar fark bulunmaktadır. Çift 1 ve 2'de performans puanlarının dönem sonu puanı üzerindeki etkisini incelemek için performans puanı ile performans dâhil edilmeden oluşturulan dönem sonu puanı karşılaştırılmıştır. Çift 1'den elde edilen sonuçlara göre iki puan arasındaki ortalama fark 19,972 olarak bulunmuştur, ayrıca etki büyüklüğü de oldukça yüksek çıkmıştır. Çift 2'de ise dönem sonu puanları ile performans görevi dâhil edilmeden elde edilen dönem sonu puanları karşılaştırmış ve aralarındaki ortalama farkın yaklaşık 0,1 olduğu görülmüştür. Elde edilen t-testi sonucu anlamlıdır, fakat etki büyüklüğü sıfıra yakın çıkmıştır. Bu iki puan arasında çok büyük bir farklılık gözlenmediğini söylemek

mümkündür. Çift 2’de performans puanı kaldırıldığında elde edilecek puanın mevcut dönem sonu puanı ile arasında puan farkının yüksek olmadığını göstermektedir.

4. Alt Probleme İlişkin Bulgular: Karne bileşenleri puanlarının birbirleriyle aralarında anlamlı puan farkı var mıdır?

Çift 3 ve 4’te PBYÇ puanlarının dönem sonu puanı üzerine etkisi incelenmek istenmiştir. Çift 3’te PBYÇ puanları ile PBYÇ puanları dâhil edilmeden elde edilen dönem sonu puanı karşılaştırılmıştır. Ortalamalar arasında 25,874 puanlık fark bulunmuştur. Etki büyüklüğü de çok büyük çıkmıştır. Çift 4’te ise dönem sonu puanları ile PBYÇ dâhil edilmeden elde edilen dönem sonu puanları arasındaki fark incelenmiş ve ortalama fark yaklaşık 6,4 olarak bulunmuştur. Etki büyüklüğü ve t-değeri ise bu farka rağmen çok yüksektir.

Çift 5 ve Çift 6’da TEOG sınavlarının dönem sonu puanı üzerindeki etkisi incelenmiştir. Çift 5’te TEOG puanları, TEOG puanları dâhil edilmeden elde edilen dönem sonu puanlarından ortalama 21,073 puan daha düşük bulunmuştur. Etki büyüklüğü de oldukça büyüktür. Çift 6’da ise dönem sonu puan ortalaması ise TEOG puanları dâhil edilmeden hesaplanan dönem sonu puanına göre ortalama 8 puan daha düşüktür ve yine etki büyüklüğü çok yüksektir.

Çift 7’de TEOG puanı ile PBYÇ puanlarından arasındaki fark incelenmiştir. TEOG puanları ortalaması PBYÇ puan ortalamalarından yaklaşık 32,5 puan daha düşüktür ve hesaplanan etki büyüklüğü oldukça yüksektir.

Çift 8’de iki PBYÇ bileşeni birbiriyle karşılaştırılmış ve ortalamaları çok yakın olarak bulunmuştur. Ortalamaları farkı yaklaşık 0,8 puandır. Aralarında anlamlı farklılık bulunurken, etki büyüklüğünün sıfıra yakın olduğu görülmüştür.

5. Alt Probleme İlişkin Bulgular: PBYÇ puanlarının kullanılmadığı durumlarda 5’lik not sisteminde not değişimleri ne düzeydedir?

Tablo 5. Karnede Görülen 5’lik Nota PBYÇ Puanının Etkisi

Fark	Frekans	Yüzde
1 Azalan	8	0,1
Değişemeyen	3649	66,4
1 Artan	1797	32,7
2 Artan	45	0,8
Toplam	5499	100,0

PBYÇ puanlarının öğrencilerin dönem sonu puanlarına ortalama olarak 6,398 puanlık artış sağladığı tespit edilmiştir. 100’lük sistemdeki bu artışın 5’lik sistemde karnede öğrencilere ve dolayısıyla velilerine yansıyan etkisine bakıldığında PBYÇ puanları

öğrencilerin %66,4'ünün notunu değiştirmemekteyken, %32,7'sinin notunu ise 1 not yükselttiği görülmektedir. PBYÇ puanları öğrencilerin %0,8'inde puanlarına 2 notluk artış olarak yansımaktayken, sadece %0,1'e tekabül eden 8 öğrencinin notunu düşürmüştür (Tablo 5).

Tartışma ve Sonuç

Yapılan analizler sonucunda PBYÇ puanlarının öğrencilerin %33,5'inin dönem sonu puanlarına 5'lik not sisteminde pozitif yönde bir etki gösterdiği gözlemlenmiştir. Öğrencilerin TEOG ortak sınavından aldıkları puanlar ile PBYÇ puanları arasında çok büyük bir fark olduğu tespit edilmiştir. Bu da TEOG ortak sınavının ve PBYÇ puanının farklı davranışsal özellikleri ölçtüğü, farklı ölçme tekniklerinin kullanıldığı ayrıca TEOG ortak sınavının nesnel, PBYÇ puanlarının daha öznel olabileceğinin göstergesi olabilir. Öğrencilerin dönem sonu puanlarının daha objektif olması için puanlandırılmadaki oranlarda değişikliğe gidilmesi ve objektif olan sınavların etki oranının artırılmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

Performans ödevlerinin kaldırılması özellikle velilerin kendi üzerlerinde gördükleri bazı sorumlulukların ortadan kaldırılmasını sağlayacaktır. Fakat PBYÇ puan bileşenlerinden performans görevi ile DEK puanları arasında her ne kadar istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gözlemlense de ortalama farklarının ve etki büyüklüğünün çok küçük olduğu belirtilmiştir. Yapılan son değişiklikle PBYÇ puanı yerine bu bileşenin bir alt dalı olan DEK puanı benzer bir isimle getirilmiş ve performans görevi değerlendirme sisteminden tamamen kaldırılmıştır. Böylelikle puan artışı sağlayan PBYÇ'nin etkisinin ders etkinliklerine katılım puanı sayesinde devam edeceği analizler sonucunda görülmektedir. Bunun gelecek karnelere dönük yansımaları performans puanı kaldırıldığında karnede büyük bir fark oluşturmayacağı şeklinde olacaktır.

Karne bileşenlerindeki en düşük ortalama TEOG ortak sınavından elde edilen puanlardır. Karne bileşenlerinde bulunan sınav puanlarının birbirine yakın, diğer unsurların ise sınav puanlarının çok üstünde ve birbirine çok yakın oldukları gözlemlenmiştir. Bu durum regresyon analizi sonuçlarına da yazılı sınav puanlarının birbirini ve diğer puanlarında birbirlerini çok kuvvetli bir şekilde yordamaları şeklinde yansımıştır. Bununla birlikte betimsel istatistikler de incelendiğinde, sınav puanlarının birbirlerine genel anlamda yakın ve düşük, proje puanları ile PBYÇ ve bileşenlerinin birbirine yakın ve yüksek olduğu görülmüştür. Daha objektif olarak değerlendirildiği düşünülen sınav puanlarında öğrenci başarılarının düşük olduğu söylenilebilir.

Veliler, performans görevlerini öğrencilerin kişisel gelişimleri ve araştırma isteklerinin artması açısından yararlı bulduklarını ancak öğrenciye edilen yardım için gereken süreyi fazla bulduklarını belirtmişlerdir (Yılmaz ve Benli 2011). Farklı bir araştırmada ise performans görevi hazırlama sürecinde öğrencilerin iletişim, ilişkilendirme ve araştırma becerilerini geliştirdikleri, fakat zaman ve kaynağa ulaşma bakımından çeşitli sorunlar yaşadıkları rapor edilmiştir (Bal, 2012). Bu açılarından bakıldığında performans görevlerinin kaldırılmasının olumlu ve olumsuz etkileri olabileceği de görülmektedir.

Çalışma sonucunda, öğrencilerin sınavlardan aldıkları puanların proje, performans görevi ile DEK puanlarına kıyasla daha düşük ve aralarındaki farkın çok büyük olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca çeşitli avantaj ve dezavantajları sıralanan performans görevlerinin kalkmasının öğrencilerin dönem sonu puanları üzerinde çok büyük bir etkisi olmayacağı öngörülmektedir. Ancak performans ödevleri, özellikle öğrencilerin yeteneklerini ve ilgilerini önemseyen sistemlerde alternatif bir ölçme yönteminden çok daha fazlasını ifade etmektedir. Ancak birçok araştırmacı tarafından yapılan çalışmalarda (Akdağ ve Çoklar, 2009; Çakan, 2004; Çelikkaya, Kabapınar ve Ataman, 2010; Doğan, 2005; Duban ve Küçükylmaz, 2008; Gelbal ve Kelecioğlu, 2007; Gök ve Şahin, 2009; Karakuş ve Öztürk Demirbaş, 2010; Saban ve Şeker, 2010; Yılmaz ve Benli, 2011) ülkemizde performans ödevinin uygulamasıyla ilgili bir takım sorunlar yaşandığını ortaya koymuştur. Bu uygulamanın kaldırılması yerine kullanım amaçları doğrultusunda düzenlemek ve uygulamayı iyileştirmek olabilir (Tedmem, 2014) . Daha objektif ve hatasız ölçmeler yapılabilmesi için sınavlardan alınan puanların ortalamaya etkisinin artırılması ve özellikle ders etkinliklerine katılım puanı verilirken daha objektif ölçme araçları kullanılması önerilmektedir.

Kaynakça

- Akdağ, H., ve Çoklar, A. N. (2009). İlköğretim 6. ve 7. sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler dersi proje ve performans görevlerini hazırlarken yararlandıkları kaynaklar, internet'in yeri ve karşılaştıkları güçlükler. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*.
- Bal, A. P. (2012). İlköğretim öğrencilerinin matematik dersi performans görevi hazırlama sürecine ilişkin görüşleri ve yaşadıkları sorunlar. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 2(1), 11-24.
- Büyükköztürk, Ş., Çokluk, O. ve Köklü, N. (2010). *Sosyal bilimler için istatistik*. Ankara: Pegem Akademi.
- Can, A. (2014). *Spss ile bilimsel araştırma sürecinde nicel veri analizi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Coşkun, E., Gelen, İ., Kan, O. (2009). Türkçe derslerindeki performans ödevleri konusunda öğretmen ve öğrenci görüşlerinin değerlendirilmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(11), 22-55.
- Çakan, M. (2004). Öğretmenlerin Ölçme-Değerlendirme Uygulamaları ve Yeterlik Düzeyleri: İlk ve Ortaöğretim. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 37, 99-114.
- Çelikkaya, T., Karakuş, U. ve Öztürk Demirbaş, Ç. (2010) Sosyal bilgiler öğretmenlerinin ölçme - değerlendirme araçlarını kullanma düzeyleri ve karşılaştıkları sorunlar. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(1), 57-76.
- Doğan, A. B. (2005). Fen Öğretiminde Değerlendirme Etkinlikleri Üzerine Öğretmen Görüşleri (Van İli Örneği). Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Van.
- Duban N. ve Küçükylmaz E. A. (2008). "Sınıf öğretmeni adaylarının alternatif ölçme-değerlendirme yöntem ve tekniklerinin uygulama okullarında kullanımına ilişkin görüşleri". *İlköğretim Online*, 7(3), 769-784.
- Ersoy, A. ve Anagün, Ş. S. (2009). Sınıf öğretmenlerinin fen ve teknoloji dersi ödev sürecine ilişkin görüşleri. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi (EFMED)*, 3(1), 58-79.
- Gelbal, S. ve Kelecioğlu, H. (2007). Öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme yöntemleri hakkındaki yeterlik algıları ve karşılaştıkları sorunlar. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(33).

- Green, S. B. ve Salkind, N. J. (2014). *Using SPSS for Windows and Macintosh analyzing and understanding data*. Boston: Pearson.
- Gök, B. ve Şahin, A. E (2009) İlköğretim 4. ve 5. sınıf öğretmenlerinin değerlendirme araçlarını çoklu kullanımı ve yeterlik düzeyleri. *Eğitim ve Bilim* 34(153), 127-143.
- Hacettepe Üniversitesi, (2012). Altındağ İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü, Hacettepe Üniversitesi ve Altındağ Belediyesi Eğitimde İş Birliği Protokolü, 30 Kasım 2016 tarihinde <http://www.egitim.hacettepe.edu.tr/belge/protokol.pdf> adresinden alınmıştır.
- Karasar, N. (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (18. Baskı). Ankara: Nobel.
- Kabapınar, Y., & Ataman, M. (2010). İlköğretim Sosyal Bilgiler (4-5. Sınıf) Programları'ndaki Ölçme ve Değerlendirme Yöntemlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri. *İlköğretim Online*, 9(2).
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2009). İlköğretim matematik dersi 6-8. sınıflar öğretim programı ve kılavuzu. *Devlet Kitapları Müd. Bas. Evi. Ankara*.
- Millî Eğitim Bakanlığı, (2013). 2013-2014 Eğitim-Öğretim Yılı Ortaöğretime Geçiş Ortak Sınavları e- Kılavuzu. 30 Kasım 2016 tarihinde http://www.meb.gov.tr/sinavlar/dokumanlar/2013/kilavuz/2013_OGES_Klvz.pdf adresinden edinilmiştir.
- Resmî Gazete. (2007, Ağustos 20), Sayı 26619, 30 Kasım 2016 tarihinde <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2007/08/20070820-1.htm> adresinden edinilmiştir.
- Resmî Gazete. (2014, Temmuz 26), Sayı 29072, 24 Kasım 2016 tarihinde <http://www.resmigazete.gov.tr/main.aspx?home=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/07/20140726.htm&main=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/07/20140726.htm> adresinden edinilmiştir.
- Sabah Gazetesi. (2014). Performans Ödevine Son, 24 Kasım 2016 tarihinde <http://www.sabah.com.tr/egitim/2014/01/29/performans-odevine-son> adresinden edinilmiştir.
- Saban, A. İ. ve Şeker. M. (2010). İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin performans görevlerindeki başarıları ile ailelerinin eğitim-öğretim çalışmalarına katılım düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19(3), 361-390
- Şen, Y. Ç. ve Taşkın, Ç. Ş. (2010). Yeni ilköğretim programının getirdiği değişiklikler: sınıf öğretmenlerinin düşünceleri. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(2),26-51.

- Tabachnick, B. G. ve Fidell, L. S. (2007). *Using Multivariate Statistics*. Boston: Pearson.
- Tedmem. (2014). Performans Ödevi Kaldırılmalı Mı?, 30 Kasım 2016 tarihinde <https://tedmem.org/mem-notlari/performans-odevi-kaldirilmali-mi> adresinden edinilmiştir.
- Yılmaz, M., & Benli, N. (2011). İlköğretim I. kademedeki verilen performans görevlerinin öğretmen görüşleri açısından değerlendirilmesi. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 250-267.

Extended Abstract

Purpose and significance: 8th grade students' final scores were obtained from multiple sources. For instance, Math final score components constitute of exams scores, project scores and performance assessment scores (PAS). Ministry of National Education (MoNE) repealed performance tasks, which used to be a component of PAS. The reason of repealing performance tasks was receiving too many complaints from the parents/guardians of the students according to MoNE. The goal of this study is to investigate how students' final scores will be affected by repealing performance tasks.

Methods: Population of the research is 5499 8th grade students from 32 primary schools in Altındağ district of Ankara. To analyze the data multiple linear regression and paired sample t-test analysis were used. On the multiple linear regression two of PAS components, "performance tasks scores" and "participation in lessons and activities scores" were used as a dependent variable. Other scores used as independent variables. Stepwise regression method was used to find out every independent variables contribution. Final grade scores were compared with the new scores, which doesn't have performance task scores as a component, by paired sample t-test. Importance of score differences was checked by effect size.

Results: Students' exam scores were found significantly lower than PAS components, which are "project", "performance tasks" and "participation in lessons and activities" scores. "Performance task" and "participation in lessons and activities" scores were found very close to each other. Exam scores were found significantly different than all other score types. As a result of the analysis, it was found that PAS scores have positive effect on students' "five points scale" (1: Weak, 2: Passing, 3: Mid, 4: Good, 5: Very good) scores.

Discussions and Conclusions: Analysis showed that there is big difference between TEOG exam scores and PAS. One of the reason might be the difference on the psychological properties of those two scores. It was also thought that PAS could be more subjective than TEOG exam scores. Moreover, it could be inferred that teacher could use PAS to increase student final grade scores or students could ask teachers to increase their scores to get higher degree of certificates.

Repealing performance tasks scores from the curriculum could help parents to get rid of some responsibilities, which they shouldn't have on the theory. It was anticipated that repealing only "performance tasks scores" and leaving "participation in lessons and activities scores" will not affect student final grade scores. Since PAS are increasing factor of the grade scores, and repealing one of the PAS component but taken other component one step up will not affect the students'

final grade scores. According to the results it was suggested that, there should be some changes on weighting of the scores to measure students' more objectively.

Performance tasks have several advantages and disadvantages. There is a still debate on repealing performance tasks or not. In the literature, some researchers are supporting, while some others are not. Whatsoever, it is founded that repealing performance tasks scores will not affect the final grade scores. It is suggested that to get better and accurate measurement results to assess the student with a minor error, objective measurement tools should be used for "participation in lessons and activities scores". Moreover, standardized tests and objective tests weightings on the grade scores should be increased.